SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 69. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 10, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 10-го КВІТНЯ 1992 Ч. 69. РІК XCIX.

КОНФЛІКТ МІЖ РОСІЄЮ І УКРАЇНОЮ ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ

Москва. — Як уже інформовано, президент Росії Борис Єльцин видав указ про переведення Чорноморської фльоти під юрисдикцію Росії з підпорядкуванням її головнокомандуючому об'єднаними збройними силами СНД. Про це повідомив, виступаючи на VI з'їзді народних депутатів Росії головнокомандуючий збройними силами СНД маршал авіяції Євгеній Шапошніков.

За словами Є. Шапошнікова, в документі міститься вказівка міністерству закордонних справ Росії спільно з міністерством оборони негайно приступити до переговорів з Україною з метою вироблення умов базування кораблів Чорноморської фльоти в її портах і передачі частини її до складу збройних сил України.

Згідно з указом, на кораблях Чорноморської фльоти повинен бути піднятий історичний російський андреєвський прапор.

Російсько-український конфлікт про долю Чорноморської фльоти триває вже кілька місяців. Сторони в принципі погоджуються, що частина фльоти повинна відійти до складу створюваних військово-морських сил України, а інша — до складу стратегічних сил СНД. Президент України Леонід Кравчук заявив, що Україна домагається 30 відсотків кораблів Чорноморської фльоти, натомість російський адмірал Владимір Чернавін заперечив це і заявив, що Україна домагається 90 відсотків фльоти, що не відповідає дійсності.

Президія Верховної Ради України розповсюдила комунікат, в якому, зокрема, говориться, що останнім часом політичні і державні діячі Російської федерації, командування військово-морською фльотою Об'єднаних збройних сил СНД роблять спроби загострити і тим самим дестабілізувати ситуацію навколо Чорноморської фльоти.

Особливе обурення громадськости України викликала поїздка у Севастопіль віцепрезидента Росії Александра Руцького, його висловлювання як щодо фльоти, так і про дальшу долю Криму.

Україна, створюючи власні збройні сили на чіткій правовій основі, сказано у комунікаті, неодноразово висловлювала своє становище відносно Чорноморської фльоти на зустрічах керівників держав, на переговорах з міністерством оборони колишнього СССР. Вона внесла значний вклад у будівництво Балтійської, Північної, Тихоокеанської і Чорноморської фльот колишнього СССР. Маючи право на спадковість своєї частини від всієї військово-морської фльоти колишнього СССР, Україна претендує лише на частину Чорноморської фльоти, яка є в її портах, а це значно менше вкладу України у військово-морські сили колишнього Союзу.

Делеґації України виїхали до Криму

Симферопіль (ПС УРП). — Сюди у вівторок, 7-го квітня, прибула делеґація Верховної Ради України з метою пояснення становища України щодо розподілу Чорноморської фльоти місцевому населенню і військовослужбовцям Чорноморської фльоти. Урядова делеґація на чолі з віцепрем'єром Костянтином Масиком також прибула до Севастополя для обговорення економічних питань та питань розмежування уповноважень між Україною і Кримом.

Представники проросійського Республіканського руху Криму (РРК) дали для преси фальшиві інформації, що до Криму начебто прибули з Києва змопівці, які заблокували адмірала Касатонова у штабі Чорноморської фльоти. Керівники МВД України назвали ці повідомлення суцільними вигадками.

У вівторок 7-го квітня, тут відбулося надзвичайне засідання Президії Верховної Ради Кримської Автономної Республіки з участю народних депутатів України Івана Драча та Ігоря Юхновського. Ухвалено звернення до керівників країн СНД від Верховної Ради Криму, у якому вимагається вирішити долю Чорноморської фльоти шляхом переговорів.

Газета „Известия" 7-го квітня, надрукувала указ президента Росії Бориса Єльцина про перехід під юрисдикцію Російської Федерації Чорноморської фльоти. У першій точці цього указу сказано: „Перевести Чорноморську фльоту під юрисдикцію Російської федерації з підкоренням її головнокомандуючому об'єднаними збройними силами СНД". Згідно з цим указом фльота має фінансуватися Росією. Досі, як відомо, вона фінансувалася виключно за рахунок України.

Друга точка єльцинського указу зобов'язує міністерство закордонних справ Росії провести переговори з МЗС України з питань розподілу кораблів Чорноморської фльоти між обома державами. Бойову службу кораблів Чорноморської фльоти Б. Єльцин підпорядкував об'єднаним силам СНД.

На ранньому засіданні сесії Верховної Ради України 8-го квітня народні депутати розглянули питання проведення воєнної політики та реалізації законодавчих актів України з військових питань. З доповіддю виступив міністер оборони України генерал-полковник Костянтин Морозов. Він розповів про хід розбудови збройних сил України, зазначивши, що командування об'єднаними збройними силами СНД всіляко блокує будівництво української армії. К. Морозов наголосив, що Україна не зазіхає на цілу Чорноморську фльоту, поважаючи право інших держав на ту частину фльоти, яка приписана у їхніх портах. У доповіді також порушені питання соціяльного захисту військовослужбовців та їх родин.

(Закінчення на стор. 3)

„ПРИЙДЬТЕ ДО КИЄВА І ПРИСЛУХАЙТЕСЬ ДО УКРАЇНИ" — КАЖЕ В. ЛАНОВИЙ

Ню Йорк. — Газета „Ню Йорк Таймс" помістила у числі з 8-го квітня зрівноважену і добре арґументовану статтю Володимира Ланового, заступника прем'єр-міністра Кабінету Міністрів України і міністра економіки.

Він пише, що від часу розпаду комуно-московської імперії під назвою СССР, Україна, проголосивши свою незалежність, намагається стати повноправним членом міжнародної спільноти. Але на Заході Україну трактують по-чужому, як „нерозумну", „нерозважливу" державу, зокрема у відношенні до Російської федерації.

Україну часто обвинувачують в „небезпечному, чи сліпому націоналізмі", але обвинувачення майже ніколи не перевірене, значить не витримує критики. Виглядає, що Україна програє пропаґандивний бій, бо вона, на думку деяких західних спостерігачів, становить загрозу для кожного.

Головне непорозуміння полягає в тому, — каже В. Лановий, — що велика частина спеціялістів, політичних спостерігачів й аналітиків є проросійсько наставлені. Наприклад, 24 більйонова економічна програма, проголошення минулого тижня Заходом під великими заголовками, як програма допомоги для Росії, з дуже малою увагою і турботою про Україну. Це можна пояснити хіба тим, що Захід від років втримує тісні зв'язки виключно з Москвою і лише спорадично з Києвом. Колишня Комуністична партія і уряд СССР з розмислом все скерували через московський центр; уряд і Компартія розпались, але пропаґандивний „тунель" залишився.

Уряд ЗСА втримує в Москві великий штаб працівників і дипломатів, але тільки одиниці урядують в Україні, яка величиною дорівнює Франції. Сотні закордонних кореспондентів облягають Москву, але тільки кілька мають свої станиці в Києві. Західні торговельні і академічні зв'язки втримуються майже виключно з Росією.

Україна спричинила алярм тимчасовим стриманням перевозу тактичної атомової зброї до Росії, але західні політики і „знавці" Сходу ніколи не перевіряли тієї справи і не поцікавились скільки в цьому є правди і чи дійсно перевезена зброя нищиться в Росії, чи маґазинується? Про розміщену на території України атомову зброю західні політики говорять тільки з Росією. Чи Україна не має права піднести питання в цій й інших справах, запитує В. Лановий західних представників.

Говориться багато про 400,000 українську армію, але ніхто не каже, або промовчує, що це означатиме скорочення збройних сил на дві треті, бо дотепер в Україні стаціонує понад один мільйон вояків. Чимало було мови про сплату довгів колишнього СССР, але ніхто не заікнувся, що Україна від самого початку погоджувалася партиципувати у сплаті, хоч росіяни відмовляються ділитися маєтками колишньої імперії і зайняли її місце в Раді Безпеки ООН. Можливо місце в ООН не можна було поділити, але будинки, гроші, золото, Чорноморську фльоту, яку Борис Єльцин перебрав під свою контролю президентським декретом 7-го квітня, таки можна поділити.

Деяке непорозуміння на Заході викликав плян Уряду України ввести свою власну валюту гривні, хоч деякі спеціялісти, які відвідували Україну підтримували плян України і заявляли, що введення гривні скріпить економіку. Біда тільки в тому, що росіяни, надіючись на закордонні валюти і конвертований карбованець, зумисно займалися трюками, щоб зупинити введення валюти будь-якою країною СНД. Введення валюти не є „злочинним націоналізмом", як дехто пробував це фальшиво пояснювати, а навпаки — скріпленням занедбаної економіки.

Україна не відступить від своєї самостійности і Захід повинен шукати способів зміцнення зв'язків з новопосталими державами, в тому числі з Україною, — пише в кінці своєї статті В. Лановий.

КОНФЛІКТ З ПРИВОДУ ЧОРНОМОРСЬКОЇ ФЛЬОТИ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Москва. — Пресове агентство ІТАР-ТАСС та чимало західних кореспондентів інформують, що конфлікт між Росією і Україною з приводу Чорноморської фльоти продовжується. Деякі західні політичні спостерігачі кажуть, що конфлікт набрав критичної форми. Російська газета „Труд" пише, що поява декрету президента України Леоніда Кравчука про справу Чорноморської фльоти тепер вказує, мовляв, на те, що в Україні не орієнтуються, які тепер політичні процеси відбуваються в Росії, а Росія не розуміє ситуації на Україні, яка витворилася після проголошення незалежности. „Незавісімая Газета" додає, що теперішнє напруження нагадує міну, механізм якої вже запущений, але ще ніхто не знає в якому часі вона вибухне.

Йдеться, очевидно, не тільки про розподіл кораблів Чорноморської фльоти, але в першу чергу розіграється карта Криму, півострова на якому розміщене командування Чорноморської фльоти й допоміжні бюра, а 69 відсотків населення Криму, — каже Борис Єльцин, — висловлюється за прилучення півострова до Росії. Він, очевидно не каже, що ця російська більшість на Кримі була штучно створена комуно-московськими імперіялістами з двох причин: щоб збільшити колонізацію і російський елемент та не допустити до евентуального повороту на свої корінні землі сотень тисяч татарів виселених Сталіном після Другої світової війни на Сибір і в інші частини СССР.

Натомість напруження в Україні з приводу Чорноморської фльоти дуже напружене. Депутат Верховної Ради України, донедавна Голова Львівської Обласної Ради і співголова Народного Руху України, В'ячеслав Чорновіл, заявив на сесії ВР дуже рішучо, що рішення Росії взяти всю Чорноморську фльоту під свою юресдикцію є „актом агресії проти України". В тому ж змислі виступали також багато інших депутатів, вимагаючи від президента Л. Кравчука рішучої постави, бо населення України не буде толерувати свято Андрієвської російські прапори на кораблях стаціонованих на українській території. Крім того депутат Ігор Деркач назвав рішення Росії вмішуванням до внутрішніх справ України, бо Єльцин говорив на з'їзді народних депутатів Росії не тільки про саму фльоту, але також про півострів Крим і евентуальне його прилучення, на бажання місцевого російського населення, до Російської федерації.

Міністер закордонних справ Росії Андрей Козирєв запропонував міністрові закордонних справ України Анатолію Зленкові відбути 11-го квітня нараду у справі Чорноморської фльоти, а командир фльоти Владімір Н. Чернавін погодився відкласти піднесення російських прапорів на кораблях.

Немає сумніву, кажуть політичні спостерігачі, що конфлікт Росії з Україною з приводу фльоти є останнім цв'яхом в домовину Співдружности Незалежних Держав.

Туристика в Україні підпадає критиці

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Щоденник „Ню Йорк Таймс" з неділі, 5-го квітня, у додатку з інформаціями про подорожі, подав довший репортаж постійного кореспондента Генрі Кемма із тритижневої подорожі по Україні.

Репортаж має заголовок „В новій Україні, погані старі звичаї" і описує враження кореспондента із перебування в готелях та обслуги у них, як також „солоних" цін, що їх мусять платити чужинці у долярах, або у найкращому випадку в німецьких марках. Він подає свої переживання у готелі в Донецькому, де він натрапив на колишню працівничку Інтуриста Тетяну, яка виявила йому, що тепер не може багато допомогти, бо фактично Інтурист припинив свої послуги та опіку над індивідуальними чужинецькими туристами. Г. Кемм пригадує собі при тому цю „опіку", яка була раніше дуже точна, але раніше дуже давала можливість якось чужинцеві прожити у так інакших умовинах. Тепер, пише він, умовини життя і готелів погіршали, обслуга нечемна, далі притримуються приписів з часів комуністичної влади, а до того немає до кого звернутися із скаргою.

Г. Кемм подає, що за 11 днів перебування в готелях України заплатив, 2,000 дол., маючи дуже „спартанську" обстановку. Коли він висловив свої застереження що аж надто солоної ціни йому вияснено, що урядничка при касі готелю не мала потреби бути чемною чи услужною до нього, бо гроші були не для неї, а для Уряду. На кінці свого невеселого репортажу автор висловлює надію, що може приватизація закінчить війну проти туристів, яка тепер панує в Україні.

Появилися дві книжки з ілюстраціями Я. Гніздовського

Ню Йорк. — У двох престижевих американських видавництвах, Дейвида Годіна в Бостоні і Бордсонг Бойдс Міллс Пресс в Гонсдейл, Па., появилися книжки для дітей, у яких ілюстрації належать покійному, але глибоко ціненому в американському світі українському мистецтві Якову Гніздовському.

Перша з них з віршами поета Вілліяма Джей Смита була підготована ще за життя Я. Гніздовського, а видавництво Д. Годіна в Бостоні підкреслює, що ще в 1970 році використало дереворити мистця до збірки із природничим змістом. Це було перше видання, в якому видавництво працювало безпосередньо з оригінальними дереворізами. Теперішня збірка віршів п. „Птахи і звірі" В. Сміта має на кожній сторінці один з рисунків Я. Гніздовського та виконана особливо дбайливо з пошани до ненадійно померлого мистця. Книжка видана у 6,000 примірниках, на кредовому папері, який не підпадає кліматичним впливам. У ній подані на кінці інформації про автора і про мистця.

Друге нове видання з ілюстраціями Я. Гніздовського буде у розпродажу при кінці квітня та призначене для дітей вище 10 років життя. Це віршовані загадки зложені Вілліямом Джей Смітом і Керол Рей п. н. „Поза королівською кухнею", прикрашені густо графіками Я. Гніздовського. Ціна книжки 18.95 ам. дол. І тут знаходимо пояснення про мистця та підкреслення його українського походження.

Демократи України оголосили А. Руцького персоною нон-ґрата

Київ (ПС УРП, УНІАР). — Тут у вівторок, 7-го квітня, кілька партій та організацій, зокрема Українська Республіканська Партія, Демократична Партія України, Союз Українського Студентства та Всеукраїнське Об'єднання Солідарності Трудівників, оприлюднили заяву з засудом агресивних дій віцепрезидента Росії Александра Руцького проти незалежної української держави.

Користуючись відкритими кордонами між Росією та Україною, представники Росії приїздять в Україну і безцеремонно проводять шалену антиукраїнську агітацію. Остання візита Руцького до Криму свідчить, що прозорі кордони в межах СНД становлять загрозу для України.

В заяві міститься рішуча вимога виходу України з СНД та встановлення справжніх кордонів для захисту незалежної держави.

Демократичні партії та організації рекомендують Президентові України Леонідові Кравчукові оголосити віцепрезидента Росії Руцького персоною нон-ґрата і унеможливити його приїзд на територію України.

Міністер К. Морозов буде в Чикаґо

Чикаґо (ІПР). — З нагоди перебування в Америці міністра оборони України ген.-полк. Костянтина Морозова на запрошення секретаря оборони ЗСА Ричарда Чейні, гість з України стрінеться також з українською громадою в Чикаґо. До Чикаґо ген. Морозов із своїм супроводом прибуде у вівторок 14-го квітня. Під час дня він огляне деякі воєнні інсталяції і вестиме розмови із стейтовими та федеральними військовими колами, а вечером зустрінеться з українською громадою. Тут з ініціятиви Товариства Сприяння Рухові в Україні й у співпраці з відділами Українського Конґресового Комітету, Української Американської Координаційної Ради та комбатантських організацій поставлено Громадський комітет зустрічі з ген. Морозовим, що його очолює інж. Вячеслав Личик.

Комітет запланував бенкет-зустріч, що відбудеться 14-го квітня о 7-ій год. вечора в Українському Культурному Осередку. Вступ на бенкет від особи 50 дол., з чого прибуток призначено на потреби міністерства оборони. Квитки можна набувати в українських книгарнях, банках, або при церквах в неділі. Можна також резервувати в інж. Лева Боднара (УККА), відповідального за продаж квитків, та в канцелярії Руху, тел (312) 489-1339.

ЗУСТРІЧ З Ю. МУШКЕТИКОМ

Ню Йорк. — Тут в неділю, 12-го квітня, о год. 2:30 по полудні в Українському Народному Домі при 140 Друга авеню відбудеться зустріч з головою Спілки письменників України письменником Юрієм Мушкетиком. Гість з України виступить з доповіддю „Роля Спілки письменників України у формуванні Руху та у відродженні самостійної держави". Доповідь влаштовує Українська Американська Координаційна Рада у співпраці з місцевими організаціями.

В АМЕРИЦІ

ЗСА, ЯКІ МІСЯЦЯМИ підтримували концепцію неподільної Югославії, у вівторок, 7-го квітня, заявили, що визнають незалежність трьох колишніх республік. У своїй заяві президент Джордж Буш сказав, що негайно встановить дипломатичні відносини з Боснею і Герцоговиною Хорватією та Словенією, які були вже перед тим визнані Европейською спільнотою. Визнання незалежности цих країн Америкою наспіло дев'ять місяців після того, як в Югославії вибухла міжнаціональна війна після проголошення незалежности Хорватією і Словенією, що й започаткувало розпад штучно та насильно зформованої після Другої світової війни комуністичної Юґославії.

АДВОКАТИ, ЯКІ ЗАСТУПАЮТЬ права втікачів з Гаїті на американській військовій базі у Гвантанамо Бей в Кубі, заявили перед федеральним суддею, що майже 50 гаїтянців, які мали право подаватися на політичний азиль в ЗСА, були насильно повернені через помилку до Гаїті, а майже 2,500 папок з особистими даними інших втікачів гаїтянців загублено через комп'ютерні помилки та недбальство. Іміграційні офіційні чинники признаються, що такі помилки могли трапитись у їхніх списках, але причиною цього є тиск, під яким вони мусять працювати. З одного боку іміграційні організації домагаються допущення більше втікачів з Гаїті до ЗСА, а з другого боку Уряд президента Джорджа Буша наполягає на якнайменшій кількості таких втікачів. Свої вимоги Уряд ЗСА виправдує тим, що більшість гаїтян це економічні іміґранти, а не політичні втікачі.

СТАРШІ ОФІЦЕРИ американської армії, зізнаючи перед комісією Палати Репрезентантів, яка відповідає за дії Уряду, признилися, що ракети типу „Пейтріот" виявилися менш ефективними, як сподівалися у протидіянні іракським ракетам типу „Скад", що їх випускали іракці проти Ізраїля та Савдійської Арабії. Одначе вони заперечили твердження спеціялістів і конґресових слідчих, що ракети „Пейтріот" знищили тільки одну, а може й ніодну ядерну головку ракет Скад.

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛ-МАЙОР Юрій Нєткачов, командуючий 14-ою армією, яка дислокується у Придністров'ї, заявив, що його військо „є готове виступити в якості „голубих касок", щоб розділити ворогуючі сторони". Він підкреслив, що армія не може залишатися стороннім спостерігачем, коли поруч проливається людська кров. „Однак військо не застосує ніякої дії, поки не буде прийнято відповідного рішення на вищому рівні і не буде письмового розпорядження про це", — сказав генерал Нєткачов.

В НЕДІЛЮ, 5-ГО КВІТНЯ, представники міністерства національної безпеки Молдови повідомили, що органи безпеки Росії посилають у Придністров'я найманців з числа кримінальних злочинців. Згідно з інформацією молдавського міністерства, їх звільняють з тюрем при умові вступу до придністровської ґвардії. Уряд Молдови оцінив візиту віцепрезидента Росії Александра Руцкого до Тирасполю і його висловлювання про підтримку Росією так званої Придністровської республіки, як грубе втручання у внутрішні справи суверенної держави.

ІРАК ЗВЕРНУВСЯ до Ради Безпеки ООН з просьбою вжити „негайних і рішучих заходів" проти Ірану за летунський напад на базу іранських муджагединів, розташовану на іракській території. Цілком ймовірно, що Ірак не цей виклик відповість своїм ударом. Відомо, що згідно з минулорічною угодою про припинення вогню, Ірак не має права піднімати в повітря свої літаки, однак цю умову очевидно буде порушено. Міністер закордонних справ Іраку Ахмед Гуссейн заявив про потребу облету іракських повітряних кордонів з метою унеможливити нове вторгнення іранських літаків.

У ВІВТОРОК, 7-ГО КВІТНЯ, в міністерстві закордонних справ Азербайджану відбувся обмін нотами про встановлення в повному обсязі дипломатичних стосунків між Азербайджаном і Ізраїлем.

ЕСТОНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ призначив у понеділок, 6-го квітня, міністром закордонних справ шведського бізнесмена Яана Маницького. В 1944 році, коли йому було два роки, батьки виїхали з ним до Швеції. „Я завжди зберігав естонське громадянство і боровся за незалежність Естонії", — сказав новий міністер. Своїм першим завданням він назвав виведення колишніх совєтських військ з території республіки.

НІМЕЦЬКА ГАЗЕТА „Берлінер Морґенпост" повідомила, що незадовго до свого політичного банкрутства в 1989 році комуністичний диктатор колишньої Східної Німеччини таємно перевів у швайцарський банк велику суму грошей. Мова де про 240 міл. марок (145 міл. дол.). Представник берлінської прокуратури Юта Бурґгард, не бажаючи спеціяльно коментувати це повідомлення, все ж підтвердила, що німецькі власті вважають Гонекера винним у злочинах, „пов'язаних з грошима і зловживанням владою".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Хаос у президентських виборах в Америці

Якщо Тарас Шевченко дожив би до нашого часу і придивлявся б цьогорічній передвиборчій кампанії, то ледве чи захоплювався б „праведним законом Вашінґтона", який створив таку складну, довгу і морочливу виборчу процедуру, якої нема ніде у світі. Голосування відбудеться у листопаді цього року, але передвиборча кампанія розпочалась була на рік раніше. Поки дійти до виборів, які є загальними, рівними і тайними, але не безпосередніми, бо формально вибирають президента електори, — треба перейти через етап правиборів, які відбуваються у кожному з 50-ти стейтів. „Специфікумом" цьогорічних виборів було зголошення аж п'ятьох кандидатів Демократичної партії і двох з Республіканської партії. З отих п'яти демократів залишилися два — колишній губернатор Каліфорнії Едмунд Бравн і теперішній губернатор стейту Арканзас Билл Клинтон. Колишній сенатор Пол Цонґас місяць тому зрікся дальшого кандидування, мотивуючи щиро — браком грошей. Але, на диво, який тиждень тому заявив, що він не відкликає своєї кандидатури у правиборах у Нюйоркському стейті, які відбулися у вівторок 7-го квітня і несподівано дістав понад 30 відсотків голосів. Билл Клинтон отримав найбільше голосів, але теж нижче 50-ти відсотків. Едмунд Бравн не вирікся дальшої кандидатури у стейтах, де ще мають відбутися правибори і кожний з трьох названих кандидатів дальше твердить, що тільки він може перемогти у листопаді цього року республіканського кандидата Джорджа Буша. На республіканському боці теж була замотана ситуація, бо проти Буша кандидатував консервативний публіцист Патрік Бюкенен. Як можна було сподіватися — він уже припинив свою передвиборчу кампанію: зголосив був свою кандидатуру у протесті проти буцімто надто ліберальної політики Буша.

Усі демократичні кандидати їдуть на конику економічної кризи, до якої ніби довело правління Джорджа Буша. Кожний демократичний кандидат не цурався негарної демагогії — і супроти свого демократичного суперника і супроти республіканця Буша. Високоплатна телевізійна пропаґанда, яку вели Клинтон і Бравн — стосувалася не сутніх справ, проблем, а осіб — один одному закидали суто-персональні гріхи. Едмунд Бравн, виступаючи у чорній дільниці Ню Йорку Гарлемі — втішився, діставши підтримку від дуже популярного в чорному суспільстві проповідника Джессі Джексона і з місця запропонував йому становище віцепрезидента. Сумнівно чи це придбало йому голоси білих виборців. Найбільшим його сутнім політичним гріхом — це піднесення ним у Каліфорнії податків. Джордж Буш втратив був свою велику популярність через зламання обіцянки, яку зробив три роки тому, що не буде рівности податку.

Хаотичну ситуацію створює небувале поза Америкою явище, що політичними проблемами стали тут жіночі аборти і страшна недуга АІДС. Кілька днів тому у Вашінґтоні півмільйона жінок демонстрували в обороні жіночого „права вибору". У тій частині американського жіночого світу Буш непопулярний. Джордж Буш покликається на становище Верховного Суду, що аборти не є протиконституційним актом, але солідаризується із принциповим становищем Церкви, що аборти є вбивством живого плоду і допускальні тільки у випадку, коли цього вимагає збереження при житті жінки.

А проте — є познаки, що Джордж Буш таки має поважні шанси успіху. Його найбільша сила у слабості демократичних кандидатів. Якщо дістав би Бравн номінацію від партійної конвенції, то балянс його урядування в Каліфорнії дискредитує його. Клинтові закидають хиткість характеру: куріння маріхуани замолоду і численні любовні афери. Трудно збагнути смак і настрій американських виборців. Для розсудливих громадян — Джордж Буш у порівнянні з названими демократичними кандидатами — це таки державницький муж, без уваги на його деякі поважні промахи.

Підсумок: переживаємо дуже негарні президентські вибори в Америці. Дехто з коментаторів заповідає, що коли не зміниться атмосфера — то фреквенція голосуючих у листопаді буде мінімальна. А нема нічого гіршого, як апатія громади. Сподіваймося, що ситуація зміниться на краще.

Іван Лесько

ПРОПАҐАНДА, ЯК ЗАСІБ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

I

Один з могутніх засобів модерної державної політики є належно зорганізована інформаційна служба і пропаґанда. Ця остання — це формування думок і поглядів інших людей в нашу користь, по лінії наших політичних інтересів — з'єднування прихильної нам публічної опінії.

Вагу цієї опінії знали вже в старині, особливо цінять її модерні демократичні держави. Вона, за словами президента Лінкольна, „є усім; без її прихильности все приречене на невдачу — при її помочі можна осягнути все". Тому на велику скалю організується пропаґанду не тільки в мирному часі, але й під час війни: для консолідації опінії в дома, для піднесення моралі війська, ослаблення ворога та з'єднання прихильности невтральних держав.

Про важливість пропаґанди написано чимало в українській еміґраційній пресі, роблено пропаґандивні заходи в курсі визвольної політики. Знаємо, що ці зусилля натрапляли на мур мовчанки, легковаження й іґнорації з боку чужих засобів масової інформації й урядових кіл до справ України. Роблено теж чимало помилок з нашої сторони, наголошуючи наші кривди і терпіння, щоб викликати співчуття до нашого положення та забуваючи, що саме співчуття ніколи не приносить бажаних результатів.

Із заснуванням незалежної української держави справа пропаґанди і зовнішніх зв'язків підноситься на державний, офіційний рівень — ставить собі дещо інші завдання. Ідеться тут не тільки про здобування прихильности світової опінії, але й про невтралізування ворожої пропаґанди й дезінформації спрямованої проти української незалежности.

Деякий досвід у цьому аспекті маємо з часів нашої державности 1917—20 років. Треба визнати, що тодішні уряди належно цінили значення пропаґанди. Уряд гетьмана Скоропадського вдержував телеграфічне Аґенство і пресове бюро очолене Д. Донцовим; Директорія зорганізувала Міністерство Преси й Пропаґанди під керівництвом Ос. Назарука. Займались цими справами також закордонні представництва УНР.

Проте в хаосі воєнних подій їхня праця була обмежена. Назарук каже, що він здавав собі справу з того, що там, де творилася не тільки велика держава, але й нація, його пост належав до найважливіших, одначе він раз-у-раз напрапляв на неймовірні труднощі: було мало фахових працівників, видавано мільйони на пресу й інформацію, але преса поза Київ майже не доходила тощо. Тому, хоч бюджет його міністерства був дуже високий, то „вислід праці дуже малий". Ще більше клопотів було з творенням інформаційних бюр за кордоном, в яких до праці ставали аматори, без належного знання і досвіду. „Місії УНР пускали в очі всього світу стільки пороху, давали стільки обіцянок та ілюзій, що ми за це ще й досі покутуємо", — сказав Е. Онацький, один з тодішніх дипломатів. Він до речі, обстоює погляд, що „у закордонній пропаґанді треба ґрунтуватися лише на правді і фактах".

Тим часом урядові кола західніх держав були добре поінформовані про справжній стан в Україні, натомість зовсім не визнавалися в цьому широкі маси населення тих держав і до них треба було передусім звертатися нашим пропаґандистам. Самих виступів капелі Кошиця було замало.

Сучасна пропаґанда

Сьогодні чимало держав утримують окремі міністерства пропаґанди, а при їх відсутності — департаменти преси й пропаґанди при міністерствах закордонних справ. Їм підлягають теж пресові атташе в закордонних дипломатичних станицях: амбасадах, посольствах та інших. Головним завданням тих службовців є втримувати зв'язок з місцевою пресою, спостерігати й аналізувати публічну опінію. Одночасно, як неофіційні особи, вони мають змогу бути у зв'язках з різними політичними колами — навіть з опозиційними, що, в останньому випадку недопустиме для шефа станиці. Одначе, в розмовах з опозиційними діячами вони мусять бути дуже обережними, щоб не наразитися на закид нельояльности та не зіпсувати відносин між своєю державою та державою-господарем.

Закінчення буде.

Микола Світуха

КРИТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЕНЕРҐЕТИКИ УКРАЇНИ

Інформації світових пресових аґенств на початку березня про припинення достави природного газу на Україну з Туркменістану наголосили критичну проблему, перед якою стоїть Україна в зв'язку з переходом на світові ціни в зовнішній торгівлі. Через високий рівень залежности від імпортованого природного газу і нафти економіка України виставлена на можливі політично-мотивовані пресії в час, коли вона ще неспроможна абсорбувати багатократний зріст цін на енерґетичні продукти. Хоч припинення достави тим разом було тимчасове, підвищення цін до світового рівня є неминучим наслідком переходу всіх новостворених держав на систему вільного ринку.

Ще недавно, точніше в листопаді 1991 року, заключено угоду поміж Україною і Туркменістаном про постачання в 1992 році 29.4 біл. кубічних метрів газу по ціні 167 карбованців за 1000 куб. метрів. Туркменська сторона погодилася у лютому на підвищення ціни до 800 карбованців, але вже в березні вимагала 1,600. Якщо враховувати світову ціну природного газу і теперішній вимінний курс карбованця на доляри, то Туркменістан може вимагати від 8,000 до 1,000 карбованців за 1,000 куб. метрів. Зрозуміло, що і продукція України, (наприклад, сталеві рури, машини тощо) що її буде імпортувати Туркменістан для своїх потреб, будуть цінити по світовим цінам. Та все ж залежність України від туркменського газу далеко вища як залежність Туркменістану від продукції України.

Україна споживає 110 біл куб. метрів природного газу річно, з чого на території республіки добувається 22.4 біл. В енерґетичному балянсі України природний газ становить 47 відсотків.

Завдяки високому рівневі газифікації усіх міст і сіл України, що осягнув рівень 85 відсотків усіх населених пунктів, реґулярне постачання квартир, природний газ використовується як основний вид палива більшістю промислових підприємств. Недостача природного газу, за словами міністра енерґетики В. Склярова, вдарить зокрема по промислі. Газ потрібний усім електростанціям, які постачають промислові райони центральної і східньої України.

Високий рівень газифікації промислових заводів України завдячують тому, що ще не так давно на Україні використовувано багаті поклади природного газу в Дашавському родовищі на Підкарпатті і в Полтавській області. До 1975 року Україна добувала до 68 біл. куб. метрів газу річно, але використовувала для домашніх потреб лише 53 біл. Надвишку тодішня влада продавала майже за безцінь своїм партнерам з соціяльного бльоку в заміну за їхні товари щоденного вжитку.

Сьогодні природний газ далі добувають в 71 газовому та нафтовому родовищах, а крім того використовують розріджений вуглеводний газ. Ідуть інтенсивні дослідження родовищ газу в Карпатах, а також в районі Азовського моря, де існують добрі перспективи на виявлення нових джерел. З уваги на те, що домашній природний газ не задовольняє більше як 20 відсотків потреб, для України критичним стало питання економії газу, раціонального його використання у промислі і для огрівання помешкань. В обох випадках технічний стан устаткування печей і систем огрівання води для населення приводить до значних затрат, які зростають з підвищенням ціни на газ.

Хоч роздрібні ціни за газ для населення були підвищені, вони залишаються невисокими у відношенні до дійсних затрат корпорацій, які постачають газ. Рівень субсидій коштів газу на рахунок державного бюджету обраховують на 85 відсотків, себто населення покриває безпосередньо лише 15 відсотків роздрібних коштів газу. Через підвищення коштів імпортованого газу, дефіцит газових корпорацій повищиться на багато разів. Єдиний вихід для уряду — це абсорбувати додатковий дефіцит на рахунок державного бюджету, одночасно шукаючи покриття з продажі закордоном продуктів українського промислу.

Через територію України проходять головні газопроводи, які були побудовані, щоб уможливити експорт природного газу з родовищ Російської федерації в країни Середньої і Східньої Европи. Експорт газу становить для Росії дуже важливе джерело прибутків в твердій валюті. Цілком природно, що Україна повинна б отримати економічний рент за використовування української території для газопроводів, які служать чужій державі.

Подібно складні є питання забезпечення енерґетичних потреб України нафтопродуктами, яких роздрібні ціни в минулому не мали ніякого відношення до коштів продукції чи вартости на світових ринках. В Україні добувають біля 15 міл. тонн нафти річно, себто яких 20 відсотків річного запотребування. Крім давньовідомого Бориславського родовища, в східніх Карпатах продуктивними є поклади в Долині, а також родовища в Черкаській, Сумській і Полтавській областях.

Україна підписала договір з урядом Росії про постачання у 1992 році 40 міл. тонн нафти з Тюменської области в західньому Сибірі. За умовою виконання цього контрактового домовлення, потреби України на паливо цього року були б задоволені. Осягнемо — це коштом зобов'язання постачати з України в Тюмень продукти першої необхід-

(Закінчення на стор. 3)

Марія Храплива

Про окуляри

Людський ум є завжди в поході до поступу. Людина хоче збагнути всі таємниці природи, підкорити її собі, а також поліпшити життя, зробити його легшим, кращим та винайти все, що для цього потрібне. Між її відкриттями є теж одна маленька річ — оптична сочка, а з тим і окуляри. Значення цього винаходу найкраще розуміють ті, що з нього користають, бо для них окуляри — це річ незаступима.

Роля сочки є заломлювати промені світла і витворювати у фокусі чіткий образ. У випадку, коли сочка ока не справляється з якихось причин з цим завданням, тоді сочка окулярів стає у пригоді.

В історії перша згадка про окуляри є з 1299 року у Фльорентійському манускрипті, що вказувало б на те, що перші окуляри були швидко зроблені в Італії. Цей винахід швидко поширився у Західній Европі та в Китаї, а може й рівночасно був винайдений там же. Перші окуляри були для далекозорих і вживали розсівні сочки („convex Lenses"), т. зн. вигнуті скла, грубші посередині, а тонші по берегах. У людей, головно старшого віку, очна сочка тратить гнучкість у заломлюванні світлових променів і вони падуть (фокусують) поза сітківкою. В результаті образ близьких об'єктів виходить невиразний, немов замазаний. Опукла сочка окулярів помагає заломлювати світло дещо й воно через сочку ока, фокусує на сітківці. Сітківка приймає образ і передає його через очний нерв до оптичного центру в мозку. Недомагання цього роду у старших людей зветься стареча далекозорість („presbyopia"). Дещо інша сочка виправляє також астигматизм у людей, яких рогівка (зовнішня поверхня ока) має нереґулярну форму.

Перші окуляри були незугарні, грубі й техніка виробу скла була тоді незадовільна.

Скла для короткозорих не зараз були придумані. Щойно в 1451 році німецький вчений Ніколяс Фон Куза запропонував збірні сочки (concave). Вони є вгнуті, тобто тонші посередині, а грубші по берегах. Їхня сочка заломлює світло так, щоб око фокусувало дещо дальше. У короткозорих, часто молодих людей, вісь ока є задовга й образ дальших об'єктів твориться не на сітківці, а перед нею. Збірна сочка окулярів направляє промені світла так, що зоровий образ твориться правильно, на сітківці. А близькі об'єкти люди короткозорі можуть бачити виразно без помочі окулярів.

Ми ще пригадуємо собі монокль, який прикладали до ока, або закладали в очну заглибину, роблячи при тім ґримаси лиця, які помагали в тому, щоб цей монокль добре в ній тримався. Були теж і пенсне-„цвікери", які накладали, стискаючи ними місток носа. Хоч пружина у них напевно не належала до приємности, але видно тоді була така мода для „дистинґованих" мужчин. Жінки користувалися пенснем з ручкою й до читання притримували його при очах. Його носили немов нашийник на ланцюжку, або в шнурочку. Монокль і пенсне не накидалися так в очі, як окуляри, бо тоді вважалося, що окуляри опоганюють вигляд обличчя.

Виробництво окулярів розвинулося на велику скалю в Голляндії. Вчений Захарій Янсен 1950 року комбінував, підсилюючи образ двома збірними сочками і зладив перший мікроскоп. Це відкриття вможливило точні студії біології, анатомії та об'єктів „мікроскопійної" величини.

У 1608 році голляндець Гіппершей відкрив, що комбінацією кількох сочок можна побільшити й далеко віддалені об'єкти наприклад, у просторі і так постав перший, хоч примітивний, телескоп.

У 1780 році Венямин Франклін сконструював двофокусні скла („bifocal"), що підсилюють зір на дві різні віддалі. Це в одній оправі є дві частини різних сочок. А вже в 1887 р. німецький фізик випрацював теорію лінзів, що їх можна б накладати безпосередньо на рогівку ока. Проблема була в тому, що скло не надавалося до цього і тому аж в 1948 р. випродукувало перші пластичні плівки-лінзи. Їх уліпшувано, щоб вони були якнайтонші і менші (величини ірісу ока) і щоб надавалися до цілоденного ужитку, не спричиняючи будь-яких невигод. Вони відразу стали незвичайно популярні й ужиточні, зокрема серед людей молодшого віку. За цими „невидимими окулярами" вони могли скрити недотягнення власного зору. Лінзи можуть навіть бути різного кольору так, що можна підсилити, або й „міняти" кольор своїх очей, залежно від примхи, або може й допасувати до кольору одягу. Людській вигадливості, справді, немає меж.

РЕЧНИКИ БІЛОГО ДОМУ заявили, що Джан Сунуну, який минулого року зрезиґнував з посади шефа персоналу Білого Дому з уваги на гостру критику за його надуживання військових літаків у своїх політичних і особистих поїздках, дістав наказ заплатити до державної каси додаткових 4,242 дол. за лети та вживання урядових автомобілів.

Д-р Роман Смик

СЛІДАМИ БОГДАНА ЛЕПКОГО

IV.

У супроводі Василя Подуфалого, організатора реабілітаційної акції письменника, я поїхав до Львова, де у вівторок 23-го липня нас дуже гарно вітали в Інституті суспільних наук Української Академії Наук. Нас зустрічали проф. Василь Горинь, проф. Микола Ільницький, письменник і редактор Роман Коритко (Роман Лубківський раптом мусів виїхати до Києва) Ми оглянули велику бібліотеку Академії Наук України та обговорили справи реабілітації імени письменника. Відвідали також Училище прикладного мистецтва ім. Івана Труша, що його директором є проф. Емануїл Мисько. Це великий об'єкт з викладовими залями та великими майстернями різного роду. Стіни коридорів просторного будинку виповнені зразками праць студентів та музейними експонатами. В цьому Училищі саме приготовляють пропам'ятну таблицю для Левка Лепкого, що її мають примістити на його родинному домі в Поручині восени ц. р. в його 20-ліття смерти. Таблиця вже була готова до відливу у металі. Редакція народного часопису „Тернопіль", у співпраці з НВО „Ватра" та обласною Спілкою архітекторів є ініціятором та спонзором спорудження першого в світі сюжетного „Пам'ятника української пісні Журавлі" на батьківщині співтворця стрілецької пісні Левка Лепкого в Поручині.

Знайшли ще час по полудні відвідати В-во „Дзвін" (давніше „Жовтень"), що тепер друкує багато творів Богдана Лепкого і де нас вітав невтомний співробітник, „черчанець", Роман Коритко. Він повіз також до книгарні, де здебільшого продають твори Б. Лепкого, і де нам треба було трохи почекати в черзі, щоб купити „Мотрю" та інші.

При незвичайно приспішеному ході відвідин у Львові, все таки я знайшов час вислухати Св. Літургію в соборі св. Юра та побувати в товаристві Митрополита Володимира Стернюка та канцлера о. Новаківського, що багато мені допоміг у справі справної комунікації в середу 24-го липня. Заглянув я ще до Музею релігії, де залишив чимало матеріялів з релігійної тематики й філателії та обговорив справу будучої співпраці з директором музею.

У четвер вранці, 25-го липня, з жалем прийшлося покидати Львів і Аерофлот завіз мене до Варшави, але аж тоді, коли „обдер мою шкуру" за „надвагу" баґажу. В Варшаві зупинився я на декілька годин у гостинному домі п-тва Сивіцьких, що вже вспіли вернутися з Жукова, і пізнім пополуднем швидким залізничним експресом виїхав до Кракова, щоб віднайти залишені Богданом Лепким речі. Мене вже очікували приятелі Богдана і мої з ще дуже молодих літ з Черча, і забрали до себе. Господар, професор історії Яґеллонського університету, син перекладачки творів Б. Лепкого на польську мову, був незвичайно гостинний. „Віднайшли" ми чимало образів, бюст та маску Богдана і дещо я вже частинно забрав до ЗСА. Відвідали ми Раковицький цвинтар, поклали квіти на гробах Богдана і Олександри Лепких, запалили свічки та поробили знімки.

Поїхали ми аж в околиці батьківщини Папи Івана Павла II, ботам мешкала бл. п. сестра проф. Бєнковського, що ще перед смертю залишила пам'яткові речі для Музею Лепких. Оглянули ми разом будинок Краківського університету, спеціяльно залю „42", де викладав Богдан Лепкий, та будинок інституту „під баранами", де містився в цей час залі для семінарів проф. Лепкого, Івана Зілинського та лектора мґра Юліяна Ґеник-Березовського. Пробували оглянути теж приміщення Інституту св. Володимира Великого біля Вавелю, але там тепер проходив генеральний ремонт і все було закрите дошками для посторонніх людей. Побували біля дому на вул. Слонечній ч. 1, де колись жили Лепкі і де я проживав у час моїх студій в Кракові в 1937—39 роках.

Комісія слов'янофільства Академії наук влаштовує наукову сесію з нагоди 50-ліття смерти Б. Лепкого, запляновану на половину жовтня ц. р. Вже розіслали запрошення до всіх зацікавлених науковців.

Моя 14-денна подорож в Україну добігала до кінця. Повернувся я поїздом до Варшави, де в домі Савіцьких переночував і в неділю 28-го липня вранці відлетів до Чикаґо.

Галицька земля, а особливо бережанська, взялася з великим запалом та з великими успіхами за справу реабілітації доброго імени Богдана Лепкого. Вслід за рушійними силами, що промінювали зі села Жукова, пішли наші видавництва, що досі вже випустили чимало дотепер заборонених на Україні творів цього прозаїка і поета. Згадати хоч би: два видання „Мотрі", Вибране, том поезій, співанник до слів Богдана Лепкого і ряд публікацій у журналах. У Києві приготовляють двотомник поета, а на осінь 1992 року у письменникове 120-річчя, повинна появитися праця д-ра Миколи Сивіцького „Про автора Журавлів". Діють уже два добре вивівані музеї (Жуків і Бережани) і третій у стадії організування в Крогульцях. Пишається чудовий, перший у світі, пам'ятник Богданові в Жукові, таблиця на „його" школі в Бережанах. Багато вулиць і шкіл мають уже присвоєне ім'я Богдана Лепкого.

Письменник вернувся до нас і те належно оцінила його батьківщина.

В ПОНЕДІЛОК, 6-ГО КВІТНЯ, Европейська спільнота визнала Боснію і Герцоґовину, а наступного дня сербська меншина, що проживає на території республіки, оголосила власний суверенітет в межах Боснії і Герцоґовини. У вівторок, 7-го квітня, Боснію і Герцоґовину, а також Словенію і Хорватію, визнав Вашінґтон. Тим часом летунські сили, які тепер повністю перебувають під контролем сербів, бомбили хорватську оборонну лінію в західній частині Герцоґовини.

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ КОЛ. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

Щиро дякуємо нижче названим особам та організаціям за грошові пожертви на збереження-відновлення другої частини архіву УСС-ів.

СПИСОК ч. 6

500 дол. — Дарія і Олег Микитей;
500 дол. — Пластова Станиця, Нюарк, Н. Дж.;
500 дол. — „Червона Калина", Організаційний Комітет Вечерниць — 1991;
392.30 дол. — Збірка переведена Михайлом Хитрим, секр. 234 Відд. УНС при помочі Андрія Моряка, ОУА, Олени Мельничук, СУА, Мирон Пінковський, Цент. Ком. УККА і Народний Дім, Елизабет, Н. Дж.
100 дол. — Український Народний Дім, Елизабет, Н. Дж.;
по 25 дол. — Михайло Іванців, Союз Українок Відд. 24, ОУА „Самопоміч";
по 10 дол. — Михайло Хитра, Орест Загайкевич, Теодор Юрчак, Степан Карваш, Михайло Бек, Павло Бондаренко, д-р Петро і Рея Грицак, Ярослав Сосяк, Андрій Моряк, Орг. Оборони Лемківщини, Мирон Пінковський;
9 дол. — Петро Якимович;
по 5 дол. — Наталія Рибак, Едвард Мельничук, Петро Штабалюк, Евген Власевич, Михайло Стефура, Микола Луців, Іван Бачинський, Смолинець (Картерет), Олена Мельничук, Славко Василяк, Степан Карваш, Ярослав Закаляк;
3.30 дол. — Михайло Кухта.
Ця листа принесла суму 392.30 дол. як подано повище.
200 дол. — Збірка переведена на виставці архіву УСС з нагоди 75-ліття Відновлення Збройних Сил України в Нюарку, Н. Дж. дня 3-го і 4-го листопада 1990 року.
50 дол. — Андрій і Ірена Дзедзик;
25 дол. — д-р Л. Стефанівська;
по 20 дол. — д-р Володимир Гординський, Галина Островерха, Михайло Чайківський, Марта Фіґлюс, В. Боярський;
15 дол. — Орест Цяпка;
10 дол. — Андрій Кейбіда.
Виставка архіву УСС принесла суму 200 дол.
250 дол. — „Червона Калина", Організаційний Комітет Вечерниць — 1990;
200 дол. — Український Народний Союз;
250 дол. — ОУА Відділ „Самопоміч", Нюарк, Н. Дж.;
128.50 дол. — Ком. Співпраці Комб. Орг., Нюарк, Н. Дж. (Вечерниці);
по 100 дол. — Софія Андрушків, Дарія Кузик, Ірена Гладка;
по 50 дол. — Лідія Стебельська, Ольга Муссаковська, Окружна Управа УНС, Нюарк, Н. Дж., Марія Торбич в св. п. Евгена Гутовича;
40 дол. — Галина Островерха;
по 30 дол. — д-р Микола Терлецький, Еврозина Дітель;
по 25 дол. — А. Кобаса, Склепкович;
20 дол. — Ольга Масюкевич;
по 10 дол. — Омелян Суховерський, Л. Калинич.

Збіркова акція продовжується, слідують додаткові листи. Всі чеки просимо виписувати на Archives Acc. No. 4175. Пожертви просимо висилати до Кредитівки в Нюарку, Н. Дж. на адресу:

SELF-RELIANCE (NEWARK) FEDERAL CREDIT UNION
734 Sanford Avenue, Newark, N.J. 07106

За Головну Управу ОбВУА

Осип Труш, голова

Кость Гречак, скарбник **Олександер Білевич, секретар**

Зимовий баль ТУІА в Дітройті

Дебютантки з ескортами (стоять зліва): Віра А. Целюх, Джефрі Бартолд, Зіна О. Ласка, Григорій Соболь, Джанін Чупа, Джеймс Га, Лідія Коссак, Роман Куропась, Таня Томин, Григорій Коваленко, Віра Русін, Павло Євич, Христина Д. Карпинська, Олександер Марітчак, Іва М. Миколенко, Марко Рондяк; (сидять, зліва): Петро Левицький, Наталя Левицька, Ірина Сеник, Зенон Чорній.

Надходила 1-ша година ранку. Музика грала прощальний танок, а гості востаннє заповнили танцювальний майданчик бенкетової залі готелю Маріотт у Трой, Миш.

Ця імпреза — зимовий баль інженерів, спонсорований Дітройтським Відділом ТУІА, і, без сумніву, найбільш престижна забава української громади стейту Мишиґен.

У суботу, 15-го лютого, коло 200 членів товариства і їх гостей зійшлися, щоб приємно провести час у дружній атмосфері.

Як попередніми роками, головною атракцією балю була презентація дебютанток. Цього року до дебюту зголосилося 8 чудових панночок, з яких одна недавно приїхала з України. Це вже 33-ій з черги дебют. Включаючи цьогорічний баль, дотепер 357 молодих панянок цією дорогою були введені в ряди українського суспільного життя.

Офіційну частину балю відкрила голова відділу інж. Наталя Левицька. Вона підкреслила, що цей баль повинен бути веселішим, ніж попередні, бо він відбувається безпосередньо після моменту, коли український народ став вільним у своїй державі.

Ведення дебюту перебрав аранжер забави інж. Зенон Чорній. Під звуки оркестри „Спектрум" входили на залю у поазбучному порядку вісім пар дебютанток і їхніх ескортів. Публіка щедро нагороджувала кожну пару рясними оплесками. Тут варто звернути увагу, що сім дебютанток є ученицями 12-ої кляси української середньої школи Непорочного Зачаття, однієї з тільки двох середніх шкіл на терені Америки, а одна — доня нашого члена інж. Володимира Томина — є ученицею 11-ої кляси Дітройт Каунті Дей Скул.

Можемо гордитися і тим, що всі наші дебютантки вже намітили собі солідні студії. Дві з них плянують студіювати дентистику, дві медицину, дві право, одна мовну терапію і одна хемічну інженерію.

Після презентації слідував тост, тоді перший танок дебютанток з їхніми батьками, а опісля з товаришами забави. По вечері гості забавлялися при звуках традиційних сучасних танків.

Так відбувся черговий, дуже успішний зимовий баль Дітройтського Відділу. Розуміється, само воно так не сталося. Балевий комітет, що складався з 10-ти осіб під головуванням інж. Мирона Сеника, тяжко напрацювався, щоб запевнити всім приємний час.

Не можна забути і організаторів самого дебюту Ірину Сеник і Наталю Левицьку. Треба зазначити, що на балі був великий відсоток молоді, що є дуже відрадним явищем. Причиною цього у великій мірі є факт, що майже вся управа Відділу, включно з його головою, є у віці нижче 32 років. Це доказує, що молоді люди, якщо їм громада дасть спроможність і виявить довір'я, енерґійно беруться до праці й можуть дуже успішно вив'язатися зі взятих на себе обов'язків.

Останній танок закінчився, гості почали розходитися. 33-ій зимовий баль дітройтського Відділу ТУІА перейшов до історії.

Богдан Андрушків

Велика спадщина Т. Шевченка — нащадкам

Дітройт, Миш. (ОБ). „Сьогодні на наше свято завітала Незалежна Україна", — відкриваючи свято Шевченка в неділю, 8-го березня ц. р., в залі школи Непорочного Зачаття в Воррені, Мишиґен, сказала голова Товариства збереження української національної спадщини ім. Св. Андрія Валентина Євич. Завітала вона серед виконавців програми свята, які всі без винятку були новоприбулі з України.

Святкову доповідь про Т. Шевченка як Апостола й Пророка України, який поклав свою печать на всю патріотично-визвольну й культурну діяльність багатьох поколінь борців за волю України, добре, переконливо виголосила Надія Дідух, професор Львівського університету, в минулому — політичний в'язень, що відбула 7 років заслання. Вірш Є Маланюка „Шевченко" деклямувала дочка новоприбулого подружжя Орловських, Оксана, вже відома дітройтцям своїми виступами відразу після прибуття з України.

Організатори свята мали щастя заанґажувати на виступ ліричного тенора Львівської опери Романа Цимбалу, що завітав до Америки разом з дружиною Марією, яка й акомпаньювала співакові. Виступ складався з творів українських композиторів Миколи Лисенка, Якова Степового й Остапа Нижанківського на слова Тараса Шевченка.

Є рідкісні на наших концертах виступи з інструментальними творами українських композиторів, але на цьому святі присутні мали особливу приємність почути твір композитора Віктора Косенка „Мрія" для скрипки з фортепіяном у виконанні Володимира Щесюка. Володимир був диригентом Львівської опери, філармонії, а також опери й балету Киргизії. Він грав у супроводі своєї дружини Люби, піяністки з 25-річним стажем, після закінчення Львівської консерваторії. У цих обдарованих батьків є здібна донечка Марія, вона зібрала тривалі оплески своєю деклямацією Шевченкової поезії „Лічу в неволі дні і ночі".

Давно в Дітройті ми не чули в належному виконанні елегійно-драматичного твору „Минули літа молодії", як це нам запрезентували тенор Р. Цимбала в супроводі скрипки, В. Щесюк, і фортепіяно, М. Цимбала. З великим задоволенням і з поповненням своїх знань про Шевченка завдяки вдалій програми й зразковому виконанню її добірними мистецькими силами з незалежної України присутні піднесено виконали разом „Заповіт".

Гармонійна співпраця членів Товариства, активна підтримка спонзорів — організацій і окремих осіб, естетична програмка свята з автопортретом Т. Шевченка склало успішний перегляд спадщини Великого Кобзаря і відсвіження її в пам'яті присутніх на святі громадян.

Делегації...

(Закінчення зі стор. 1)

Перед перервою виступив Президент України Леонід Кравчук. Він зазначив, що Україна не порушила жодної угоди ухваленої у рамках СНД і звинуватив Росію у систематичному порушені цих угод. Президент повідомив, що у Севастополі мають розпочатися переговори про долю Чорноморської фльоти між делеґацією ВРади і міністерства оборони України та командуючим військами СНД Чернавіним.

Критичні...

(Закінчення зі стор. 2)

ности і виплачувати частину заробітної платні робітникам Тюменської области українськими купонами. Крім того Уряд України зобов'язався включити робітників Тюменю в систему розподілу акцій в процесі роздержавлення власности на території України. Як тимчасову таку розв'язку можна вважати приємливою, але вона не забезпечує достави нафтопродуктів на довший час.

На дальшу мету не можна буде оминути зрівняння ціни на нафту і газ зі світовими цінами, а це означає десятикратний зріст суб сидій з державного бюджету або драстичне підвищення роздрібних цін для населення і промислу. В першому випадку наслідком було б різке підваження вартости української валюти (перше купонів, а пізніше гривні), в — другому приспішена інфляція, яка могла б захистити суспільний спокій у державі.

У Дітройті вшанували пам'ять ген. Тараса Чупринки

У неділю, 15-го березня, українська громада Дітройту та околиць гідно вшанувала світлу пам'ять головнокомандуючого УПА, голову Генерального Секретаріяту УГВР, голову Проводу ОУН на українських землях ген. Тараса Чупринку — Романа Шухевича. В церкві св. Йосафата у Воррені було відправлено Панахиду. Сумна тонація Панахид, яка від 1950 року, від дня смерти генерала, щорічно відправлялася, тим разом мала світлу тонацію, не сумну. Це ж вперше Панахида відправлялася за великого сина України, який вірив у воскресіння України і яке прийшло.

В Панахиді взяли участь з прапорами такі організації: Братство Колишніх Вояків 1 УД УНА, Американсько-Українські Ветерани, Об'єднання Колишніх Вояків УПА, Товариство Вояків УПА, ОУН, ОЧСУ, ОЖ ОЧСУ, ОДУМ, Пласт, СУМА. Гарно співав церковний хор під диригентурою Ярослава Дужого. В дійсно християнській спільноті та любові Панахиду відправило католицьке та православне духовенство: Єпископ Української Автокефальної Православної Церкви Олександер Биковець, католицькі священики — парох церкви св. Йосафата о. Христофор Войтина, о. Богдан Скасків, о. Константин Височанський, о. Володимир Рибіцький, о. Маріо Дацишин. Змістовну проповідь виголосив о. Б. Скасків. Він підкреслив, що велика посвята, кристальний характер і безмірна любов до України винесли Тараса Чупринку — Романа Шухевича на вершину піраміди українського революційного руху. Отець Б. Скасків зацитував слова св. п. Патріярха Йосифа, виголошені в Соборі св. Софії у Римі 1983 р.: „І хоч у 50-их роках замовкла зброя УПА, то її воїни не склали добровільно зброї, а жертвою життя і своєю кров'ю освятили українську землю і стали її добривом і заповітом для майбутніх поколінь, як про це мовив і свідченням свого життя утвердив сьогодні вже леґендарний Головний Командир УПА — генерал Роман Шухевич — Тарас Чупринка".

Після Панахиди на святочному зібранні в Українському Культурному Центрі колишній старшина УПА д-р Богдан Крук від Комітету Американсько-Українських та Українських Ветеранів міста Дітройту і околиць подякував усім за прибуття і за участь в Панахиді та ствердив, що без святкувань пам'яті великих людей, які були виразниками і стали символами збірних ідеалів, народи станули б як той жебрак на роздоріжжі, не знали б, куди прямувати.

Ліричну поему Олекси Веретенченка „Повстанці", присвячену національному героєві Тарасові Чупринці, продеклямував Марко Супрун.

Інж. Мирослав Кальба, член Товариства УПА та ДУН, у своїй доповіді ствердив, що ген. Тарас Чупринка у крутіжі ґльобальної воєнної завірюхи Другої світової війни, у боротьбі на два фронти, кров'ю закріпив добре ім'я української нації. Тарас Чупринка чином висунув українську націю як окрему суверенну силу, з власною політичною і стратегічною концепцією у боротьбі за справедливий світ, побудований на руїнах імперій, на національній основі. Мирослав Кальба, який у час війни мав щастя, протягом багатьох місяців, іти плече в плече з Тарасом Чупринкою, подав особисті прикмети генерала. З тих прикмет він вирізнив: провідницький талант, глибоку релігійність, скромність, спартанську витривалість, гарт духу, товариськість, музичну обдарованість, почуття гумору.

Армія УПА під проводом ген. Тараса Чупринки ніколи не скапітулювала, вона розплилась, всякла в духовість українського народу, а на її ґрунті виросло нове, сильне покоління, горде за своє історичне минуле.

Святочне зібрання закінчено відспіванням національного гимну.

М. Ласовська-Крук

У ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
мого найдорожчого МУЖА

св. п. архітекта

ОРЕСТА ГЛАДКОГО

14-го квітня 1992 року
будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

в церквах:

св. Покрови в Івано Франківську, Україна;
українській церкві в Люрді, Франція;
Успіння Божої Матері в Монтреалі, Канада;
св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

У світлу тривалу пам'ять мого незабутнього МУЖА складаю
5,000 дол. на Наукове Товариство ім. Тараса Шевченка у Львові, Україна;
200 дол. на Інститут ім. Митр. Андрея Шептицького в Оттаві, Канада.

Дружина МАРІЯ ЛЮБОМИРА з дому КОГУТЯК

В ПЕРШУ СУМНУ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ГОСПОДНЮ ВІЧНІСТЬ
дня 28-го квітня 1991 року
нашого найдорожчого і ніколи незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ І БРАТА

св. п. о. митрата

Мирослава Харини

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ

у соборі св. Юра у Львові
і в церквах:

Преображення Господнього у Львові;
Пречистої Діви Марії у Люрді, Франція;
св. Священомученика Йосафата у Філядельфії, Па.;
св. Священомученика Йосафата у Трентоні, Н. Дж.;
оо. Василіян у Вестон, Канада;
св. Миколая у Філядельфії, Па.;
св. Миколая у Мілвіл, Н. Дж.;
Різдва Пречистої Діви Марії у Редінґу, Па.;
в каплиці університету св. Бонавентури в Ню Йорку, Н. Й.

Приятелів і знайомих просить про молитви

дружина МАРІЯ з родиною

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Еспанії Феліпе Ґонзалєз заявив у вівторок, 7-го квітня, що коли Перу не повернеться до демократичного управління, то Еспанія припинить державну допомогу цій країні. Ґонзалєз підкреслив, що президент Перу Альберто Фуджіморі повинен скасувати надзвичайний стан, введений в неділю, 5-го квітня. Агентство Ассошіейтед Пресс повідомило, що З'єднані Стейти вже припинили воєнну і економічну допомогу для Перу.

ПРЕЗИДЕНТ ТАТАРСТАНУ Мінтимер Шаймієв, який на спеціяльне запрошення російського керівництва брав участь у праці 6-го з'їзду народних депутатів Російської федерації, заявив, що досягнуто угоди про його зустріч з президентом Борисом Єльциним. Мета майбутньої зустрічі — вироблення умов всеосяжного договору між Росією і Татарстаном.

Для вигоди читачів, які бажають писати листи до Білого Дому, чи до Державного департаменту ЗСА, подаємо адреси:

The President
The White House
Washington, D.C. 20500

Department of State
Mr. James Baker, Secr.
2201 C St. N.W.
Washington, D.C. 20520

Визначний бандурист Львівщини

Ще молодим хлопцем, зразу ж після війни, Юрій Данилів цілковито втратив зір.

Батько вирішив віддати його на навчання гри на бандурі до Юрія Сінґалевича, одного з найвідоміших тоді бандуристів Львівщини.

Юрко Данилів походив з села Раделичі, що біля Миколаєва.

Сінґалевич, який мав багато студентів, швидко зумів вселити в нього віру у власні сили і навчив виконувати перші прості мелодії, які захопили душу юнака. Юрій Сінґалевич часто розказував своїм учням про видатних кобзарів України.

Найперше запізнав він Юрка з визначним бандуристом, який був також сліпим, але, незважаючи на сліпоту і скромність, своєю невтомною працею добився загального визнання. Він розповідав йому про те, що писали про Остапа Вересая газети у 1873 році. Його називали справжнім чародієм, який зробить з тебе, що захоче: звелить плакати — ридатимеш, звелить сміятися — сміятимешся до болю в животі.

Часто цитував йому уривки із „Споминів Гната Хоткевича" про сліпих кобзарів, а навіть про таких, які вміли грати ногами. Юрко слухав Сінґалевича дуже уважно, всміхався, брався серйозно за бандуру. Дуже швидко він став одним з кращих його учнів. Вже через три місяці навчання виступав уперше в складі капелі бандуристів на Шевченківському концерті у Львівському будинку народної творчости. А ще через півроку виступав як соліст бандурист.

Перша його бандура була оригінальна, невелика, але голосиста, з двома головками. Кілки для приструнків були вже металеві. Деко бандури було дуже гарно інкрустоване деревиною та перлямутром. Щоб купити ту бандуру, батько мусів продати корову.

Майже з кожним днем Сінґалевич бачив у свого учня непересічний талант, радів його легким сприйманням найбільш складних варіянтів гри на бандурі. Непомітно доходило до того, що його учень почав грати все те, що його вчитель.

Раптом у 1947 році Сінґалевич згинув в автомобільній катастрофі, повертаючись з концертової поїздки. Данилів тоді продовжував вдосконалювати гру на бандурі в бандуристки Ярослави Дерманчук.

Незабаром записався до ансамблю „Чорногора", а відтак, у 1953 році, ставши зрілим кобзарем, з групою товаришів ентузіястів засновує капелю бандуристів „Карпати".

Капеля дуже скоро виросла чисельно і за рік мистецьким керівником її став

Кобзар Юрій Данилів

Юрій Данилів. В 1954 році на республіканському огляді капеля завоювала перше місце. Почалися успішні виступи капелі по Галичині та цілій Україні. За заслуги в розвитку самодіяльного мистецтва в 1963 році капеля завоювала звання народної.

У великих програмах Юрій почав виступати з сольовими точками.

Ще від першого вчителя Ю. Сінґалевича Данилів перейняв думу „Плач невольників", пісню-думу „Про Лебеденька", „Про Супруна" та багато інших — історичних, чумацьких, бурлацьких та ліричних. Вдало виконував також твори сучасних та чужинецьких композиторів.

В 1983 році капеля бандуристів „Карпати" величаво відзначила 3-річний ювілей.

Ю. Данилів керував також ансамблем бандуристів при Львівській школі сліпих. Брав участь в оглядах художньої самодіяльности, конкурсах-концертах, виступав в радіо і телебаченні.

В репертуарі кобзаря були історичні, ліричні, побутові, жартівливі, клясичні твори. Він створив багато власних обробок українських народних пісень для бандури.

Багато нових творчих задумів було в Юрія Данилова, та не судилося їх здійснити. Він помер у травні 1988 року. Похоронено його з усіма кобзарськими почестями під тужливі звуки бандур, на Янівському цвинтарі у Львові.

У травні 1989 року народна капеля бандуристів „Карпати" за кобзарською традицією відзначила річницю смерти її засновника. В погідний весняний день у селі Раделичі капеля дала великий концерт, присвячений пам'яті кобзаря Юрія Данилова. Односельчани щиро дякували кобзарям-побратимам за чудовий концерт та за добру пам'ять їхнього земляка. Вони дарували капелянам квіти, а окремий букет просили покласти на могилу свого талановитого земляка на Янівському цвинтарі.

М. Чорний-Досінчук

ЗА ДЕСЯТЬ ОСТАННІХ років у З'єднаних Стейтах вимерло 16 видів тварин і стільки ж видів представників рослинного світу. Тепер на межі зникнення перебуває ще 600 видів. Як не прикро, а мусимо усвідомити, що занесення до „Червоної книги" ще не ґарантує збереження видів, що вимирають у висліді „цивілізаторської" діяльности людини на планеті.

ВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ письменник Айзек Асімов, автор багатьох творів наукової фантастики, помер у Ню Йорку в понеділок, 6-го квітня, на 72-му році. А. Асімов народився 2-го січня 1920 року в білоруському містечку Петровичі в родині місцевих жидів та трилітнім хлопчиною приїхав з батьками до ЗСА і поселилися у Бруклині. У 1939 році А. Асімов закінчив Колюмбійський університет і тоді було опубліковане його перше фантастичне оповідання „Покинуті на Весті", а остання його книжка появилася друком 1992 року п. н. „Асімов сміється знову". В загальному він написав біля 500 книжок.

В пам'ять Е. Лугової

Не можу мовчки пominути смерти св. п. Емілії Лугової, званої здрібніло Мілею, яка несподівано 30-го грудня 1991 року відійшла у вічність в її родинному місті Тернополі. Була та особа люблена всіма, хто її знав. Дуже ніжна й скромна, глибоко релігійна, велика патріотка, завжди весела, навіть серед негод життя. Ми часто переписувалися і вона своїм чудовим почерком починала листи словами: „Здорові були, дорогі мої!"

Шлях її життя був дуже важкий, за виїмком гарних моментів з часів юних літ серед її рідні, коли була гімназіяльною ученицею. Після матури вписалася до „Молодої Громади", організації середньо — і високошкільної молоді, де членами були теж її брати. Щоб бути незалежною, працювала в споживчій крамниці. За польської окупації поліція часто арештовувала її братів Ярослава й Артема, тому її враз із мамою можна було бачити кожного дня під мурами в'язниці, коли вони намагалися передати для ув'язнених полуденок.

По приході більшовиків вона пережила трагічні події. Зараз в перших днях КҐБ арештувало її брата Артема Лугового, який після відбутої практики приготовлявся заснувати власну адвокатську канцелярію. Він був одружений з Олею Брикович і мав одного малого сина, названого також Артемом, а другий, Любко, народився, коли його батько сидів у тюрмі. Маґістер Артем був активним суспільно-громадським діячем.

Як голова товариства „Сокіл" роз'їзджав по селах, підготовляючи вправи до виступів на окружних здвигах соколів. Він був також талановитим музикантом, зорганізував оркестру при театральній секції „Молодої Громади". У в'язниці Тернополя більшовики його замордували на 29 році життя. Спочиває в спільній могилі наших героїв родинного міста. Більшовики арештували також молодшого її брата, Зенка, члена ОУН і вивезли на Сибір. Про його долю родина довгі літа не мала жодних вісток. Вкінці однієї ночі більшовики забрали з хати її батьків до транспорту на Сибір. Вона тоді працювала в бюрі наніч, а коли, повернувши додому, не застала родичів, сама зголосилася до транспорту, щоби ними опікуватися й допомагати. На Сибіру, після виснажливої дороги, влаштувалася на працю як книговод, за що одержала краще пристановище для себе й батьків. Одначе добрий батько Максим, який ціле життя дбав про свою сім'ю і старався дати своїм дітям належну освіту, не зміг пережити наруги наїзників, що насильно викинули родину Лугових з рідної хати, скоро помер на удар серця.

Після десятилітнього перебування на Сибіру, за Хрущовської відлиги, Міля разом із мамою повернулася до Тернополя. Міліція не дозволила їм мешкати у власній хаті, прийняла їх до себе кузенка Оля Яримович, в хаті якої мама скоро померла. Смерть матері Міля глибоко пережила. Не будучи в спромозі довше жити самотньою, перейшла до гуртожитку при вул. Островського. Була мисткинею вишивок і різних мережок. За малі дарунки обдаровувала жертводавців чудовими вишивками. З поміччю братанка Любка відвідувала брата Зенка та його рідню в Красноярську на Сибіру. Зі своїх малих доходів висилала його внучкам, як писала, „подарки", бо вона для себе нічого не бажала, а все старалася помогти іншим. Жила справді не для себе.

Пам'ять про Мілю та її шляхетні діла зберігатиму до кінця свого життя. Хоч її нема на світі, а мені здається, що прийде листочок від неї, в якому напише: „Здорові були, дорогі мої"!

Лідія Лугова

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 14.

М. Ринасевич, Елмгирст	50.00
І. Борицький, Етобіко	15.00
М. Даниляк, Торонто	15.00
А. Слота, Чикаґо	15.00
Н. Липовецький, Торонто	11.50
Р. Вржесневський, Торонто	10.00
Д. Галушка, Ставфил	10.00
В. Дудинський, Кергонксон	10.00
М. Душник, Бруклин	10.00
д-р Р. Заплітний, Бетл Крік	10.00
З. Клюфас, Гайленд Парк	10.00
А. Оцеретко, Сан Ситі Вест	10.00
Л. Свансон, Пало Алто	10.00
М. Скрипка, Вебстер	10.00
Р. Собол, Овк Брук	10.00
В. Цетенко, Ен Арбор	10.00
Ю. Воронецький, Чикаґо	5.00
І. Городецький, Торонто	5.00
В. Корнацький, Парма	5.00
Ю. Мельникович, Оверленд Парк	5.00
о. А. Микита, Сан Дієґо	5.00
Д. Мисько, Філядельфія	5.00
М. Мулкевич, Балтимор	5.00
П. Оріян, Лінкольн	5.00
Ю. П'єрожек, Киртисвил	5.00
Й. Рудий, Індіянаполіс	5.00
О. Салдит, Емгерст	5.00
О. Фіріщак, Чикаґо	5.00
Т. Мороз, Ляшін	3.00
М. Адамович, Чикаґо	2.00

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи" ☐ „Українського Тижневика" ☐ „Веселки" ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....

На зміну адреси просимо
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ ВІД 1-2 ТИЖНІВ

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 17-го КВІТНЯ 1992 р.

Пассейк, Н. Дж. Повідомляємо всіх членів, що з огляду на свята МІСЯЧНІ ЗБОРИ Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд. НЕ ВІДБУДУТЬСЯ. Членські вкладки просимо вплачувати до фін. секр. Ю. Котляра, телефон 772-5265. Приєднуйте нових членів до УНСоюзу. — В. Марущак, рек. секр.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО КЕКІШ член УНС Відд. 230-го Т-ва ім. св. Івана Хрестителя в Янґставні, Огайо помер 20-го лютого 1992 року на 74-му році життя. Нар. 18-го листопада 1918 року в Янґставні, Огайо. Членом УНС став 1962 року. Залишив у смутку дружину Мері (Волощак), дочку Джо Анн Брашін і сина Михайла. Похорон відбувся 22-го лютого 1992 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Янґставні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Аннабелля Боровицька, секр.

ПАРАСКЕВІЯ СИДОРУК член УНС Відд. 49-го Т-ва ім. св. Ар. Михаїла в Торонто, Онт. померла 22-го листопада 1991 року на 88-му році життя. Нар. 1903 року на Україні. Членом УНС стала 1959 року. Залишила у смутку доньку Анну, сина д-ра Володимира та внуків Наталію та Івана. Похорон відбувся на Park Lawn Cemetery **в Торонто, Онт. Канада.**

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

АННА ЗАГРЕБЕЛЬНА (Ковалик) член УНС Відд. 466-го Т-ва ім. Івана Франка в Брантфорді, Конн. померла 28-го січня 1992 року на 83-му році життя. Нар. 1909 року в селі Василів, обл. Рава Руська, Україна. Членом УНС стала 1959 року. Залишила у смутку дітей: Дан і Люелла Менерс, Алекса і Патрисію Загрибельних, Рода і Гелен Лансіл, Франка і Патрисію Деґельман, Джіма і Діяну Сомервіл, 14 внуків і 9 правнуків та сестру Мері Доф. Похорон відбувся на цвинтарі св. Йосифа в Брантфорді, Онт. Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

П. Крутиголова, секр.

ВІКТОРІЯ БАРАН член УНС Відд. 473-го Т-ва ім. сотн. Ю. Головінського в Монтреалі, Кве. померла 21-го січня 1992 року на 86-му році життя. Нар. 1906 року в Геленці, Козова, Україна. Членом УНС стала 1952 року. Залишила у смутку мужа Андрія, дочку Анну з мужем Володимиром, п'ять внуків і двох правнуків. Похорон відбувся 24-го січня 1992 року на цвинтарі Нотр Дам де Неж в Монтреалі, Канада.

Вічна Їй Пам"ять!

Віра Баніт, секр.

ОМЕЛЯН СУХОВЕРСЬКИЙ член УНС Відд. 27-го Т-ва „Орлик" в Нюарку, Н.Дж. помер 17-го лютого 1992 року на 83-му році життя. Нар. 1908 року в Кузимарук — Україна. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Герміну, пасербицю Ганну Жирук і братів — Володимира і Теофіля в Чернівцях, Україна. Похорон відбувся 21-го лютого 1992 року на цвинтарі Сода Гора в Чернівцях, Україна.

Вічна Йому Пам'ять!

Р. Лапичак, секр.

ІВАН ПАЛКА член УНС Відд. 102-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. помер 25-го лютого 1992 року на 91-му році життя. Нар. 9-го вересня 1901 року в Соснові, Підгайці, Зах. Україна. Членом УНС став 1948 року. Залишив у смутку сина Евгена, дочки — Віру Напору і Анну Андерсон, 11 внуків, 3-ох правнуків і брата Дмитра. Похорон відбувся 28-го лютого 1992 року на цвинтарі свв. Петра і Павла у Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Бобечко, секр.

АННА К. БІЛЯК член УНС Відд. 213-го в Байоні, Н.Дж. померла 3-го грудня 1991 року на 78-му році життя. Нар. 12-го березня 1913 року в Джерзі Ситі, Н.Дж. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку сестру Катерину Орешко, братів Андрія і Стефана Ковальських, племінників і племінниць. Похорон відбувся на цвинтарі Bayview **в Джерзі Ситі, Н.Дж.**

Вічна Їй Пам'ять!

Володимир Козак, секр.

ВАСИЛЬ ШУРИН член УНС Відділу 147-го Т-ва ім. св. Михаїла в Аллентавні, Па. помер 15-го лютого 1992 року на 57-му році життя. Нар. 8-го березня 1934 року в Аллентавні, Па. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Мерджорі (Евергард), сина Давида, дочки Террі Л. Келгарт і Лізу; сестри Мері Студенич і Анну Рибак з мужем Михайлом; вісім внуків. Похорон відбувся 19-го лютого 1992 року на цвинтарі Сідар Гіл Меморіял Парк в Аллентавн, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Дженіс Мілінічик, секр.